

Democràcia des de baix

OPINIÓ

ELS RESULTATS DE LES ELECCIONS HAN MOSTRAT L'EXISTÈNCIA DE MOVIMENTS PARTICIPATIUS MOLT ACTIUS DES DE BAIX QUE VOLEN REVISAR AMB AMBICIÓ MOLTES POLÍTIQUES I SERVEIS PÚBLICS. ENS CAL UN MARC LEGAL QUE DEIXE DESENVOLUPAR AQUESTES EXPERIÈNCIES

ANDRÉS
BOIX PALOP
@Andres_Boix

El resultat de les eleccions del passat maig ens han deixat nous governs autonòmics a les Illes Balears i al País Valencià però, sobretot, nous governs locals a moltíssims pobles i ciutats. El canvi més espectacular en el mapa municipal s'ha produït al País Valencià, on pràcticament el 80% de la població viu a localitats on des de fa unes setmanes han canviat les majories a nivell local. Aquests resultats són un primer signe de la potent voluntat de canvi i transformació que s'albira.

A diferència del que potser acabirà passant amb els governs autonòmics, molt més limitats moltes vegades per consideracions polítiques, econòmiques i institucionals (i que, a més, en són només dos, la qual cosa limita les possibilitats d'experimentació i innovació), als governs locals tenim centenars de corporacions amb gent de vegades molt jove, molt nova, sovint sense experiència prèvia i tot plegat amb idees diferents i ganes de fer moltes coses. Al remat, es tracta d'un brou de cultiu molt potent d'on haurien d'eixir moltes iniciatives i *ocurrències*, en el millor sentit de la paraula, de les que tots acabarem aprenent: de les que isquen bé, que acabaran copiant-se i estenent-se, i també de les que no siguen reeixides, perquè al capdavall tot aprofita per identificar les polítiques públiques que funcionen bé, fins i tot els experiments fallits.

El fet que siga previsible el municipalisme, tant a escala de municipis grans (els moviments a la ciutat de València estan resultant molt atractius des del primer dia, fins i tot amb la vocació d'establir dinàmiques de treball supramunicipal col·laboratiu, com és tan habitual a Europa malgrat que ací semblava impossible) com a escala de municipis mitjans i menuts, qui estiga empentant en matèria d'experiències de transparència, de go-

vern participatiu, de noves formes de gestió, és una dada no menyspreable. També el fet que han estat els governs locals, tant els anys passats com sembla també que per aquesta legislatura, els que s'han posat al capdavant de reivindicacions en matèria de serveis socials, atenció a persones grans, ampliació de la xarxa d'escoles infantils, millora de l'atenció a les persones amb problemes econòmics més greus... La nostra democràcia està funcionant molt millor, atén millor les persones, experimenta i innova molt més, en els àmbits locals, esperonada per les demandes ciutadanes de proximitat, que no pas a nivell autonòmic.

De tot això haurien de prendre nota els governs autonòmics que acaben d'arribar. Amb el marc legal en vigor, els nous governs locals ja poden fer moltíssimes coses (recentment, amb el professor Joan Romero, un col·lectiu d'investigadors hem recopilat un seguit de propostes i bones pràctiques per als nostres ajuntaments que són ara com ara perfectament possibles des d'un punt de vista legal a un llibre, *Democràcia des de baix*, que ha editat el Servei de Publicacions de la Universitat de València i es pot descarregar debades en PDF), però estaria molt bé que, a més, els parlaments autonòmics legislessin per donar encara més poders i finançament als municipis, desplaçant als que tinguen capacitat i mitjans (o s'agrupen voluntàriament per tal de tenir-los) moltes competències tradicionalment autonòmiques.

Les experiències que es fan des de fa anys arreu d'Europa demostren que aquests mecanismes de coresponsabilització a escala local, donant poders i diners als ajuntaments que volen assumir més funcions o que ho fan de manera intercomunal, funcionen molt bé. Ací hauríem de copiar, per exemple, els francesos i encetar un canvi del model de relacions entre administracions públiques i ciutadans que permeta afavorir aquesta idea de "democràcia des de baix i participativa" de què tant hem parlat recentment. Moviments com els que han anunciat els partits valencians al Govern respecte de la revisió del paper de les Diputacions provincials tenen tot el sentit si s'aprofiten per fer aquesta revisió general de les tasques de cada administració amb la idea de donar més poders als governs de baix, que és des d'on estan pujant les demandes i propostes més originals.

Professor de dret administratiu a la Universitat de València